

Số: /BC-UBND

Bình Trung, ngày tháng 11 năm 2023

BÁO CÁO

Công tác quản lý nhà nước về hương ước, quy ước và tình hình xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước trên địa bàn xã Bình Trung năm 2023

Thực hiện Công văn số 629/VHTT ngày 02/11/2023 của Phòng VH-TT huyện Cao Lộc về việc đề nghị báo cáo công tác quản lý nhà nước về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước năm 2023. UBND xã Bình Trung báo cáo cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO, CHỈ ĐẠO

Công tác xây dựng hương ước trên địa bàn xã luôn được Cấp ủy Đảng, chính quyền quan tâm chỉ đạo. Ngay từ đầu năm UBND xã Bình Trung đã triển khai Kế hoạch số 84/KH-UBND ngày 24/2/2023 của UBND huyện về triển khai công tác quản lý về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước trên địa bàn huyện Cao Lộc năm 2023.

Chỉ đạo bộ phận công chức chuyên môn phối hợp với MTTQ và các đoàn thể xã hướng dẫn các thôn trên địa bàn xã tổ chức tuyên truyền về nội dung tại Quyết định 22/2018/QĐ-TTg ngày 08/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ; hướng dẫn các thôn thực hiện việc rà soát, sửa đổi, bổ sung hương ước, quy ước phù hợp với các quy định theo Quyết định 22/2018/QĐ-TTg ngày 8/5/2018/QĐ-TTg và triển khai Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ quy định về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước trong cộng đồng dân cư đảm bảo theo các quy định của pháp luật. Xác định việc xây dựng hương ước nhằm quy định những quy tắc xử sự chung trong cộng đồng dân cư, do cộng đồng dân cư cùng thỏa thuận đặt ra để điều chỉnh các quan hệ xã hội mang tính tự quản của nhân dân trong cộng đồng dân cư đó, góp phần đảm bảo an ninh trật tự, bảo vệ môi trường, giữ gìn và phát huy những phong tục, tập quán tốt đẹp và những truyền thống văn hóa của dân tộc trong các cộng đồng dân cư.

Năm 2023 UBND xã Bình Trung đã ban hành Công văn số 213/UBND ngày 29/3/2023 về việc Đề nghị thẩm định nội dung về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước các thôn trên địa bàn xã Bình Trung; Ban hành tờ trình số 277/TTr-UBND ngày 27/4/2023 về việc đề nghị UBND huyện công nhận Hương ước các thôn trên địa bàn xã Bình Trung, đã được UBND huyện phê duyệt và công nhận hương ước của 10 thôn theo Quyết định số 1387/QĐ-UBND ngày 09/5/2023.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác quản lý nhà nước về hương ước, quy ước tại địa phương

a) Công tác tuyên truyền, phổ biến các văn bản quản lý nhà nước và văn bản liên quan về hương ước, quy ước tại địa phương

Quá trình triển khai xây dựng hương ước tại các thôn được thực hiện theo trình tự và quy định, quy trình tại Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg ngày 08/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng, thực hiện Hương ước, Quy ước.

Hằng năm, Ban chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đều đưa nội dung xây dựng và thực hiện hương ước của cộng đồng để làm tiêu chí chấm điểm, bình xét gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa, kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng, thực hiện hương ước, với bình xét, công nhận, khen thưởng các danh hiệu gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa...

Lồng ghép việc thực hiện hương ước, quy ước trong phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" góp phần bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc, loại bỏ hoặc thay thế những tập tục không còn phù hợp với thuần phong mỹ tục của địa phương góp phần xây dựng và thực hiện nếp sống văn minh, gia đình văn hóa. Nhìn chung nội dung hương ước được xây dựng phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; đạo đức xã hội, phong tục, tập quán tốt đẹp của cộng đồng dân cư; bảo đảm tự nguyện, trên cơ sở thỏa thuận, thống nhất của cộng đồng dân cư; phát huy đầy đủ quyền làm chủ của nhân dân; dựa trên nhu cầu tự quản của cộng đồng dân cư; bảo vệ, giữ gìn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống; xây dựng các giá trị văn hóa mới phù hợp với đặc điểm tình hình của cộng đồng dân cư; không vi phạm quyền con người, quyền công dân, bảo đảm bình đẳng giới. Các hộ gia đình, cá nhân trên địa bàn thôn đều thực hiện tốt theo các nội dung quy định của hương ước. Ngoài căn cứ vào các quy định của pháp luật, khi các hộ dân có vi phạm hương ước thôn, đều căn cứ vào hương ước để xử lý cho phù hợp.

UBND xã phối hợp UBMTTQ và các đoàn thể xã, cán bộ các thôn thường xuyên tuyên truyền, phổ biến các văn bản hướng dẫn lồng ghép việc thực hiện hương ước, quy ước trong phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", trong năm 2023 tổ chức tuyên truyền trong cuộc họp thôn, gắn công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật được 12 lượt /10 thôn với khoảng 1.010 lượt người tham dự; Số tài liệu PBGDPL được phát hành 427 bản; đăng tải các văn bản, kế hoạch trên trang thông tin điện tử của xã.

b) Công tác hướng dẫn, đôn đốc, vận động xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước tại địa phương

Thực hiện các văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh, huyện. UBND xã Bình Trung ban hành các văn bản thực hiện công tác sửa đổi bổ sung chỉnh sửa Hương ước các thôn cho phù hợp với tình hình thực tế của địa phương.

Thực hiện Kế hoạch số 84/KH-UBND ngày 24/2/2023 của UBND huyện Cao Lộc, Kế hoạch Triển khai công tác quản lý về xây dựng, thực hiện hương

ước, quy ước trên địa bàn huyện Cao Lộc năm 2023, UBND xã Bình Trung đã giao cho công chức chuyên môn phụ trách tiếp tục tham mưu sửa đổi bổ sung Hương ước các thôn theo nội dung hướng dẫn tại công văn số 534/VHTT của phòng Văn hoá – Thông tin huyện Cao Lộc, đến thời điểm hiện tại UBND thị trấn đã ban hành tờ trình số 277/TTr –UBND ngày 27/4/2023 về việc đề nghị công nhận Hương ước các thôn trên địa bàn xã Bình Trung.

Hiện nay trên địa bàn xã Bình Trung có 10 thôn, có 10/10 thôn đã có Hương ước được phê duyệt theo cấp có thẩm quyền phê duyệt (*theo Quyết định số 1387/QĐ-UBND ngày 09/5/2023 của UBND huyện Cao Lộc*).

c) Công tác kiểm tra, giám sát việc xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước tại địa phương

Chỉ đạo, phân công công chức Văn hoá - Xã hội tham mưu phối hợp UBMTTQ với các bộ phận và các đoàn thể triển khai việc xây dựng bổ sung sửa đổi việc thực hiện hương ước của các thôn, thường xuyên kiểm tra, hướng dẫn, đôn đốc các thôn trong quá trình xây dựng và thực hiện hương ước theo đúng trình tự thủ tục xây dựng, sửa đổi, bổ sung, thay thế, hương ước.

Công tác kiểm tra giám sát việc xây dựng thực hiện Hương ước luôn được Đảng uỷ, HĐND xã quan tâm chỉ đạo. Công tác tổ chức kiểm tra công tác xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước được lồng ghép vào kiểm tra việc thực hiện phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", thực hiện quy chế dân chủ. Qua quá trình kiểm tra không có hương ước nào vi phạm, nội dung hương ước, cơ bản đã phù hợp với các quy định trong việc xây dựng hương ước. Tuy nhiên, công tác tuyên truyền, tổ chức xây dựng, thực hiện hương ước, còn hạn chế do thiếu nguồn lực, địa phương chưa được bố trí kinh phí, nhất là đề hội họp, phổ biến hương ước, quy ước đến từng gia đình.

2. Tình hình xây dựng, công nhận, sửa đổi, bổ sung thay thế hương ước quy ước tại địa phương năm 2023

- a) Tổng số thôn trên địa bàn xã: 10/10 thôn.
- b) Tổng số hương ước, quy ước của khối đã được công nhận tại địa phương tính đến thời điểm báo cáo: 10/10 thôn.
- c) Tổng số thôn chưa có (xây dựng) hương ước, quy ước tại địa phương tính đến thời điểm báo cáo: 0 thôn.
- d) Tổng số hương ước, quy ước đã sửa đổi, bổ sung trong năm 2023: 10/10 thôn.
- đ) Tổng số hương ước, quy ước mới xây dựng và được công nhận trong năm 2023: 10 hương ước của 10 thôn.

3. Tình hình thực hiện hương ước, quy ước tại địa phương

Chỉ đạo các thôn tổ chức quán triệt các nội dung quy định của hương ước đã được phê duyệt trong các cuộc họp khối sinh hoạt, tọa đàm, tiếp xúc cử tri... Thông qua việc thực hiện hương ước, tại các thôn đã góp phần thực hiện

tốt Chương trình; xây dựng đời sống văn hóa, tình làng, nghĩa xóm; bảo vệ môi trường; an ninh trật tự... hạn chế, từng bước loại bỏ các tập tục lạc hậu trong đời sống xã hội, phát huy những truyền thống tốt đẹp và hình thành các giá trị văn hóa mới, khôi phục, bảo tồn những giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc; việc cưới đã đơn giản các thủ tục đảm bảo phù hợp với thuần phong, mỹ tục và điều kiện kinh tế của gia đình; chấp hành nghiêm Luật Hôn nhân và gia đình; không còn trường hợp thách cưới hay ép kết hôn, hay bắt rập đám cưới vi phạm hành lang ATGT khi chưa được sự cho phép. Nhiều khối phố trên địa bàn đã hình thành những tập tục mới tốt đẹp như vận động đóng góp xây dựng đường làng, ngõ xóm, nhà văn hóa, công trình công cộng; bảo vệ các di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh; bảo tồn gìn giữ và phát huy các di sản văn hóa phi vật thể các dân tộc được quan tâm thường xuyên.

Việc thực hiện tốt hương ước tại các thôn trên địa bàn xã đã khơi dậy tính chủ động, tự nguyện, tinh thần dân chủ để huy động sự tham gia tích cực của đông đảo người dân góp phần quan trọng vào việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội. Nhận thức được tầm quan trọng của hương ước trong xây dựng đời sống văn hóa ở địa phương.

4. Đánh giá kết quả triển khai thực hiện Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ quy định về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước trong cộng đồng dân cư, sau 04 tháng triển khai thực hiện:

Hiện nay UBND xã đang triển khai thực hiện Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước tại các khối phố trên địa bàn và chỉ đạo các bộ phận chuyên môn hướng dẫn các thôn thành lập các tổ soạn thảo xây dựng dự thảo hương ước.

5. Đánh giá chung

a) Kết quả đạt được.

Cùng với sự quyết tâm tập trung lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể, công chức chuyên môn, sự quan tâm, đồng tình hưởng ứng của Nhân dân trên địa bàn xã. Việc thực hiện hương ước tại các thôn đã từng bước được phát huy và đi vào thực tiễn. Theo đó, đời sống kinh tế Nhân dân đã ổn định và từng bước phát triển, đời sống tinh thần của gia đình và cộng đồng được nâng lên. Người dân tự giác thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, việc lễ hội... nhiều giá trị văn hóa dân tộc được bảo tồn; y tế, giáo dục được chăm lo, tình trạng vi phạm pháp luật tệ nạn xã hội trên mọi lĩnh vực đã giảm đáng kể.

Ngoài ra Hương ước còn góp phần thúc đẩy phong trào thi đua làm kinh tế giỏi, phát huy tinh thần đoàn kết tương thân, tương ái giúp đỡ nhau trong cộng đồng dân cư, việc chấp hành pháp luật đã được cụ thể hóa phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương. Các bản hương ước đảm bảo được tính khách quan, trung thực, lấy tính giáo dục răn đe là chính, không nặng về các hình thức xử

phạt tạo được sự đồng thuận trong mỗi gia đình về việc thực hiện hương ước trên địa bàn. Góp phần ổn định chính trị, kinh tế, xã hội trên địa bàn.

b. Tồn tại, vướng mắc, khó khăn.

Việc thực hiện hương ước đã từng bước được phát huy những mặt tích cực xong bên cạnh đó vẫn còn có những khó khăn hạn chế nhất định, một số quy định vẫn chưa thật sự đi sâu vào đời sống của một số bộ phận, Nhân dân cụ thể như: tệ nạn xã hội như cờ bạc, rượu chè; mâu thuẫn từ tranh chấp đất đai... vẫn còn diễn ra...

Một số nội dung hương ước ở khu dân cư còn rập khuôn, máy móc, các bản hương ước thường giống nhau chưa nêu bật được tính đặc thù của từng thôn.

Công chức phụ trách lĩnh vực còn kiêm nhiệm nhiều công tác khác do vậy ảnh hưởng đến việc chủ động tham mưu, kiểm tra hướng dẫn bổ sung hương ước còn chưa được kịp thời,

Chưa có kinh phí riêng từ nguồn ngân sách cho công tác xây dựng bổ sung sửa đổi Hương ước đối với các xã thị trấn.

Nguồn kinh phí cho các hoạt động phong trào tại các thôn còn hạn chế nên việc triển khai thực hiện hương ước, việc bình xét đề nghị công nhận, biểu dương khen thưởng các danh hiệu thi đua ở cơ sở chưa thật sự tạo động lực thúc đẩy, động viên, cổ vũ phong trào, Công tác tuyên truyền, phổ biến chưa thường xuyên, dẫn đến việc áp dụng thực hiện không được vận dụng triệt để... Những hạn chế đó làm suy giảm vai trò, vị trí của hương ước trong đời sống.

III. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG XÂY DỰNG, THỰC HIỆN HƯƠNG ƯỚC, QUY ƯỚC ĐẢM BẢO ĐÚNG MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU TẠI ĐỊA PHƯƠNG

1. Hoàn thiện thể chế, tuyên truyền phổ biến về hương ước, quy ước

Tăng cường sự lãnh đạo của cấp uỷ Đảng, chính quyền và đoàn thể các cấp trong việc lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng và thực hiện hương ước theo đúng quy định; Quán triệt tới toàn thể cán bộ, đảng viên, công chức và Nhân dân nhằm tạo sự đồng thuận về nhận thức ngay trong đội ngũ cán bộ đảng viên, công chức và Nhân dân.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến các nội dung của hương ước, từng bước đưa nội dung hương ước vào cuộc sống, vận động nhân dân nêu cao tinh thần gương mẫu, tự vươn lên để khắc phục khó khăn, xây dựng và thực hiện tốt các nội dung hương ước, nhất là trong công tác phát triển kinh tế, thực hiện việc cưới, việc tang và lễ hội theo quy định của pháp luật... từ đó nâng cao nhận thức, tạo sự đồng thuận và ý thức tôn trọng, tự giác chấp hành các quy định của hương ước trong cán bộ, nhân dân. Góp phần ổn định chính trị, kinh tế, xã hội trên địa bàn.

2. Đảm bảo nguồn lực xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước.

Kinh phí bố trí cho việc xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước còn nhiều khó khăn, hầu như ở các thôn không có kinh phí nên ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả thực hiện, việc triển khai xây dựng sửa đổi bổ sung hương ước chủ yếu thực hiện với công tác lồng ghép và sử dụng kinh phí chi từ nguồn chi hoạt động của Ban mặt trận khu dân cư các thôn.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Đề nghị cấp trên quan tâm cấp kinh phí hỗ trợ việc xây dựng, sửa đổi, bổ sung Hương ước, quy ước đối với các xã thị trấn.

Trên đây là báo cáo Công tác quản lý nhà nước về hương ước, quy ước và tình hình xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước trên địa bàn xã Bình Trung năm 2023./.

Nơi nhận:

- Phòng VH-TT huyện (b/c)
- TT Đảng ủy, HĐND xã (b/c);
- CT, PCT UBND xã;
- CT.UBMTTQ xã;
- Công chức TP-HT;
- Lưu VP + VHXX.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hà Nam Nhiệm